

EVROPSKÝ PARLAMENT

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

**ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ RADY
ve dnech 17. až 18. června 2004
v Bruselu**

**PROJEV PŘEDSEDY, PANA PATA COXE
ZÁVĚRY PŘEDSEDNICTVA**

02/S-2004

*Generální ředitelství pro
předsednictvo*

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

PROJEV PŘEDSEDY EP PATA COXE NA ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ RADY

PÁTEK, 18. ČERVNA 2004

BRUSEL

EVROPSKÉ VOLBY

Evropská rada se schází poprvé po evropských volbách, které se konaly 10. až 13. června a byly nejrozsáhlejší zkouškou demokracie v nadnárodním a kontinentálním měřítku, která se kdy v Evropě uskutečnila. Jako předseda Parlamentu cítím povinnost Vám říci, že podle mého mínění byly tyto volby – bez ohledu na konkrétní souvislosti výsledků v jednotlivých zemích – zklamáním ve dvou směrech.

Poměrně nízká volební účast – přesně na téže úrovni jako v roce 1999 v tehdejších 15 členských státech EU (49 %), ovšem s vysokou neúčastí voličů, která byla příznačná pro většinu nových členských států (26 %) – je dokladem toho, čeho se mnozí z nás obávali: že pro spoustu lidí je obtížné vytvořit si vztah k EU a docenit skutečné přínosy, které z jejího působení vyplývají pro jejich každodenní život.

Za druhé, nárůst podpory euroskeptikům – a v některých případech silám, které šíří obavy ze sjednocování Evropy – je znakem negativní křivky od lhostejnosti k nepřátelskému postoji, který malá, ale významná menšina zaujímá vůči celému projektu jednotné Evropy.

Tyto volby byly promarněnou příležitostí. Příliš mnoho politických stran se soustředilo na aktuální problémy své země nebo na otázku jednotlivých osobností. Téma Evropy bylo do značné míry tím, co evropským volbám scházelo.

Role vedoucích politických představitelů nyní vyžaduje aktivně se zapojit do boje o srdce a přízeň občanů Evropy. Pokud se tak nestane, nepříznivé tendence zesílí a projekt jednotné Evropy nedozná pokroku. Volební výsledky byly zklamáním pro Evropský parlament, ale musí být varováním pro všechny orgány Unie. Vládám, které – jak doufáme – zahájí po tomto víkendu kampaň za ratifikaci ústavní smlouvy, daly tyto volby jasný výstražný signál.

Odpovědnost nyní evropským státníkům velí postavit se za Evropu. Musíme hájit naši evropskou vizi jazykem, který je lidem srozumitelný. Evropa, kterou hájíme, musí být Evropa, která má svou hodnotu. Evropa není jen nejúspěšnějším pokusem o usmíření, který dějiny zaznamenaly, znamená také pracovní příležitosti, bezpečnost, zdokonalení infrastruktury a vysokou úroveň ochrany životního prostředí. Znamená hospodářský růst, prosperitu a bezpečnost pro naše národy. Pokud spojíme své politické ambice s tím, co poskytneme našim občanům, pokud budeme klást důraz na evropský rozměr problémů, které je, jak víme, trápí – nezaměstnanost, terorismus, kriminalita, budoucnost důchodových systémů, hospodářský růst a zejména v nových členských státech zemědělství – zvrátíme tento nepříznivý trend a znovu vzkřísíme nadšení pro Evropu, kterého se minulý týden tak nedostávalo.

*

* *

PROSTOR SVOBODY, BEZPEČNOSTI A PRÁVA; BOJ PROTI TERORISMU

Pokud jde o dosažení výsledků, které si lidé přejí, a o oblast, v níž je Evropa jednoznačným přínosem, je na předních místech předcházení terorismu a vytváření společného prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Opakuji tedy dnes výzvu, kterou Parlament vyslovil již 11. března, aby Evropská rada „Tampere II“ provedla vyhodnocení své politiky na základě zkušeností posledních pěti let – ve světle nedostatků i úspěchů – a využila podnětů z dnešního zasedání k tomu, aby vypracovala nový plán a střednědobý program, s přiměřenou politickou naléhavostí a strategickým přístupem. Konkrétně Vás v tomto ohledu žádám o to, aby příslušná sektorová Rada připravovala právní předpisy v této pro občany velmi citlivé oblasti nikoliv za zády parlamentů, a to jak parlamentů národních, tak i Evropského parlamentu, ale otevřeně v rámci skutečných konzultací a dialogů s poslanci.

ROZŠÍŘENÍ

V návrhu závěrů předsednictví správně zdůrazňuje, že Bulharsko a Rumunsko jsou součástí nezvratného procesu pátého rozšíření Evropské Unie. Jménem Evropského parlamentu vyjadřuji potěšení ze značného pokroku, kterého oba státy dosáhly v přístupových jednáních – zejména mám na mysli uzavření všech kapitol vyjednávání s Bulharskem, k němuž došlo tento týden. Parlament vyjádřil velmi konkrétní obavy, pokud jde o proces reformy v Rumunsku. Pokud Rumunsko nedokončí tyto reformy, hrozí nebezpečí, že si zkomplikuje své postavení v procesu rozšíření.

Parlament velice vítá myšlenku zahájit vyjednávání s Chorvatskem začátkem roku 2005. Jak jste uvedl, pane předsedo, ve svých závěrech, přechod do další fáze procesu přistoupení Chorvatska by mělo působit jako podnět pro novou evropskou perspektivu pro oblast západního Balkánu.

Pokud jde o Turecko, bude úkolem prosincového zasedání Evropské rady rozhodnout, zda by mělo být stanoveno datum pro zahájení přístupových jednání. Evropská rada se bude nepochybně při svém rozhodování řídit zprávou Komise, která se očekává na podzim. Doufám však, že nebudete mít nic proti tomu, když zde otevřeně vyslovím naše uznání pokračujícímu úsilí o reformu v Turecku a ocenění velmi pozitivní roli, kterou Turecko sehrálo v jednáních o Annanově mírovém plánu a při následných událostech. My v Parlamentu jsme zejména potěšeni propuštěním Leyly Zana, držitelky naší Sacharovovy ceny, a jejích spolupracovníků.

*
* *

Dnes k Vám hovořím po třinácté od začátku mého funkčního období předsedy Evropského parlamentu, a je to naposledy. Během této doby Evropský parlament podle mého názoru prokázal, že je **zralým a spolehlivým zákonodárným partnerem** Rady a Komise, a vždy zdůrazňoval, že při řešení veškerých sporných otázek jsou na prvním místě politická jednání. Během posledních pěti let splnil Parlament svou institucionální povinnost a **účinným a odpovědným způsobem** vykonával své legislativní pravomoci. Za posledních pět let bylo úspěšně dokončeno 403 postupů spolurozhodování a 86 případů vyjednávání v dohodovacím řízení – je to o 250 % více než v předchozím pětiletém období. Pouze dva návrhy nebyly přijaty – směrnice o převzetí v roce 2001 a směrnice o přístavních službách v roce 2003.

Zcela zjevně se Parlament **nesnažil prosazovat své výsadní parlamentní pravomoci za každou cenu**. Téměř třetina legislativních postupů proběhla velmi rychle a příslušné akty byly přijaty v prvním čtení, polovina celkového počtu byla dohodnuta a schválena ve druhém čtení, projednáním aktu ještě před případným dohodovacím řízením, a pouze v pětině případů postup dospěl až k dohodovacímu řízení. Jednoduše řečeno, Parlament a Rada zacházely s legislativní pravomocí politicky, se silným smyslem pro rozumná řešení a se strategickým přístupem.

Při svém prvním projevu k Vám, v Barceloně, jsem hovořil o nutnosti vypořádat se s nedostatečným naplňováním očekávání občanů. Nikde není tato potřeba výraznější než v lisabonské agendě, jejíž **nedostatečné plnění nás přivádí až k pochybnostem o důvěryhodnosti** celého projektu. Jsem šťasten, že mohu oznámit, že během mého funkčního období pracoval Parlament na 100% a prokázal svou připravenost splnit své legislativní poslání a pracovat rychle. Díky Vaší spolupráci a přispěním irského předsednictví dokázal Parlament ukončit svou práci „s výstupní rychlostí“, která nemá obdoby. To nesmíme nechat bez povšimnutí.

Určitě si vzpomínáte, že v Barceloně také zazněl můj návrh uzavřít **interinstitucionální dohodu o zdokonalení zákonodárního procesu – dohodnout se na hlavních zásadách**, které přispějí k dosažení vyšší efektivity a průhlednosti způsobů, kterým společně vytváříme evropské právní předpisy – a k této dohodě jsme dospěli. Kvalita našich právních předpisů je naprosto zásadní. Nyní bychom měli uzavřenou dohodu **uplatňovat**.

Za prvé jsem přesvědčen, že bychom měli vytáhnout otázku **konsolidace a zjednodušení** právních předpisů z postranních zásuvek, v nichž byla až příliš dlouho uložena, a prokázat, že máme vůli a zdroje k celkové přestavbě nepřehledného souboru právních předpisů. Měli bychom vypracovat **společný program všech tří orgánů s jasnými prioritami a s přesným časovým plánem**. Námi vytčené cíle **jednoduchosti, jasnosti a jednoznačnosti** právních předpisů se musí odrážet ve výsledcích naší činnosti.

Za druhé bychom se měli **vážně zabývat alternativami regulace, jak jsou uvedeny v dohodě**. Samozřejmě musíme provádět regulaci na evropské úrovni, ale měli bychom **tak činit lépe a v menší míře**. Jde o otázku subsidiarity, na které se naše orgány mohou shodnout, ale je tím ovlivněna konkurenceschopnost. Zajisté nechceme zpomalit růst nadbytečnými pravidly a předpisy, když jsou k dispozici uskutečnitelné a flexibilní alternativní cesty.

Za třetí se musíme co nejdříve dohodnout na **společných kritériích a společné metodice posuzování dopadů** během legislativního procesu, abychom dokázali lépe postihnout **rozpočtové a ekonomické** důsledky aktů, které schvalujeme, pro **zaměstnanost, konkurenceschopnost a životní prostředí**. A znovu, pokud nebudeme mít k tomuto úkolu vůli a zdroje, kvalita výsledků legislativní činnosti utrpí a v konečném důsledku to také ztíží život evropskému občanovi.

Ve více oblastech veřejné politiky je třeba učinit krok od chvályhodných prohlášení o nejlepších úmyslech k praktickým výsledkům. Příliš často vznikají rozpory mezi našimi politickými představami a naší schopností a politickou vůlí jednat. **Soustředit se na podstatné věci a zaměřit se na splnění cílů – to jsou základní úkoly pro příští Evropskou komisi a Evropský Parlament**. Velmi jim to usnadní obnovený důraz na seznamování občanů s cílem jednotné Evropy srozumitelným způsobem.

Především je třeba v komunikaci se širokou veřejností a při našich kampaních hovořit o Evropě, která má skutečný obsah. Je třeba hovořit o Evropě hodnot a neomezovat se pouze na sterilní témata Evropy trhů nebo složitosti společné zemědělské politiky, jakkoli jsou to témata zásadní důležitosti. Musíme mluvit s lidmi o naší víře v pluralitní demokracii a v její ústřední postavení v projektu jednotné Evropy.

Vytvořili jsme novou evropskou cestu. Nesmíme se stydět se k ní plně přihlásit na mnohostranném globálním fóru.

Tento program založený na hodnotách nás zavazuje zdůrazňovat společné objevování a budování **nových harmonických vztahů v Evropě**. Je to nový horizont. Je to **krok za hranici Evropy sbližování**. Jsem přesvědčen, že nová Evropa, opevněná silnými hodnotami, zaměřená na jasné zájmy, vybavená větší schopností jednat, posílená společnou politickou vůlí a vizí je schopna nalézt odpověď na globální výzvy nového století.

Toto zasedání Evropské rady má jeden hlavní úkol: dospět k dohodě o kvalitní ústavě, která konečně ukončí prodlužující se období hledání ústavního uspořádání, kterou však musí doprovázet závazek získat podporu veřejnosti nezbytnou pro její ratifikaci a nové ustavení orgánů EU, zejména Komise, po volbách. Naši nejpřímnější nadějí je, že tohoto cíle na tomto zasedání dosáhnete. Dáte tím nejdůležitější signál euroskeptikům a těm, kteří pochybují o našem zápalu pro věc: Evropa je znovu zde.

*
* *